

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพันสภาพการเป็นนิสิต

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตตามความคิดเห็นของอาจารย์

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

#### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพันสภาพการเป็นนิสิต

1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพันสภาพการเป็นนิสิต ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของประชากรนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการผันสภาพการเป็นนิสิต

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1,118	46.2
หญิง	1,304	53.8
รวม	2,422	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 19 ปี	33	1.4
19 - 20 ปี	950	39.2
21 - 22 ปี	1,043	43.1
มากกว่า 22 ปี	396	16.3
รวม	2,422	100.0
3. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	1,004	41.5
ชั้นปีที่ 2	641	26.5
ชั้นปีที่ 3	478	19.7
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	299	12.3
รวม	2,422	100.0
4. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX)		
ต่ำกว่า 1.50	228	9.4
1.50 - 1.75	491	20.3
1.76 - 1.99	1,703	70.3
รวม	2,422	100.0

จากตาราง 3 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการผันสภาพการเป็นนิสิตที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2,422 คน (ร้อยละ 97.9) โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 1,304 คน (ร้อยละ 53.8) มีอายุระหว่าง 21 - 22 ปี จำนวน 1,043 คน (ร้อยละ 43.1) กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1,004 คน (ร้อยละ 41.5) และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) อยู่ระหว่าง 1.76 - 1.99 จำนวน 1,703 คน (ร้อยละ 70.3)

1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา  
การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพ  
การเป็นนิสิต ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพ  
การเป็นนิสิต ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพ  
การเป็นนิสิต

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านคิดว่า “มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีปัญหาในเรื่องการฟื้นฟูสภาพ การเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” หรือไม่		
1.1 มี	1,143	47.2
1.2 ไม่แน่ใจ	1,025	42.3
1.3 ไม่มี	254	10.5
รวม	2,422	100.0
2. ท่านคิดว่า “การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” มีสาเหตุ มาจากอะไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
2.1 มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	2,055	44.9
2.2 ไม่สามารถปรับตัวสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้	708	15.5
2.3 ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	412	9.0
2.4 ไม่มีเงิน/ทุนการศึกษาสำหรับชำระค่าเล่าเรียนและใช้จ่าย ในชีวิตประจำวัน	488	10.7
2.5 ไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอำนวยความสะดวกต่อการขอรับ/ ให้คำปรึกษา	247	5.4
2.6 ไม่มีกระบวนการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือนิสิตอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรม	604	13.2
2.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	58	1.3
รวม	4,572	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3. ท่านคิดว่า ปัจจุบัน “มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” หรือไม่		
3.1 มี	919	38.0
3.2 ไม่แน่ใจ	1,149	47.4
3.3 ไม่มี	354	14.6
รวม	2,422	100.0
4. ท่านคิดว่า ในอนาคต “มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรจะมีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” อย่างไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
4.1 มีกิจกรรม/โครงการเพื่อดูแลและให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำให้มีผลการเรียนดีขึ้นและสามารถสำเร็จการศึกษาได้	1,717	31.8
4.2 จัดกิจกรรม/โครงการเพื่อการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวในมหาวิทยาลัย	808	15.0
4.3 พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้เป็นรูปธรรมและมีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน	900	16.7
4.4 จัดหาแหล่งทุนการศึกษาและการหารายได้ระหว่างเรียนให้เพียงพอสำหรับนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์	592	11.0
4.5 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถบูรณาการและอำนวยความสะดวกต่อการขอรับ/ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตหรือการเรียนของนิสิต	486	9.0
4.6 มีกระบวนการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือนิสิตอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม	848	15.7
4.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	43	0.8
รวม	5,394	100.0

จากตาราง 4 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ดังนี้

1. นิสิตมีความคิดเห็นว่มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีปัญหาในเรื่องการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี จำนวน 1,143 คน (ร้อยละ 47.2)
2. นิสิตมีความคิดเห็นว่าการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มีสาเหตุหลายประการ โดยเรียงลำดับสาเหตุที่มีจำนวนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จำนวน 2,055 คน (ร้อยละ 44.9) ไม่สามารถปรับตัวสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ จำนวน 708 คน (ร้อยละ 15.5) และไม่มีกระบวนการติดตามดูแล และช่วยเหลือนิสิตอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม จำนวน 604 คน (ร้อยละ 13.2) ตามลำดับ
3. นิสิตไม่แน่ใจว่าปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี จำนวน 1,149 คน (ร้อยละ 47.4)
4. นิสิตมีความคิดเห็นว่ในอนาคตมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรมีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรีหลายประการ โดยเรียงลำดับวิธีการหรือการดำเนินการที่มีจำนวนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีกิจกรรม/โครงการเพื่อดูแลและให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำให้มีผลการเรียนดีขึ้น และสามารถสำเร็จการศึกษาได้ จำนวน 1,717 คน (ร้อยละ 31.8) พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้เป็นรูปธรรมและมีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน จำนวน 900 คน (ร้อยละ 16.7) และมีกระบวนการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือนิสิตอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม จำนวน 848 คน (ร้อยละ 15.7) ตามลำดับ

1.3 ความคิดเห็นอื่น ๆ (เพิ่มเติม) ของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิต  
ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ความคิดเห็นอื่น ๆ (เพิ่มเติม) ของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพ  
การเป็นนิสิตเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
1	อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นิสิต	28
2	นิสิตควรตั้งใจเรียนมากกว่านี้	14
3	มีการทำกิจกรรม ให้งานนิสิตเพิ่ม หรือสอบแก้เพื่อเป็นคะแนนช่วยให้ผ่านเกณฑ์	14
4	ควรมีการดูแลและให้ความช่วยเหลือนิสิตเพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้	13
5	มหาวิทยาลัยควรให้โอกาสในการเรียนสำหรับนิสิตที่พ้นสภาพ	10
6	ไม่อย่าให้มีการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	10
7	มีการติดตามนิสิต	8
8	ควรมีแนวทางหรือกระบวนการในการป้องกันในเรื่องการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	6
9	จัดตัว	5
10	มีฝ่ายให้คำปรึกษาแก่นิสิต	4
11	ควรมีการช่วยเหลือและให้ข้อมูลนิสิต	4
12	ควรมีการแจ้งนิสิตล่วงหน้าหากนิสิตมีเกณฑ์ที่จะพ้นสภาพนิสิต	3
13	ควรดูแลนิสิตที่ไม่มีทุนการศึกษา	3
14	มหาวิทยาลัยควรลดเกณฑ์การพ้นสภาพด้วยเกรดลง	3
15	การตัดเกรดของอาจารย์ผู้สอนไม่ควรอิงเกณฑ์การสอบมากเกินไป	3
16	อยากให้มีความหมายให้ลดการสอนทฤษฎีลง แล้วไปเน้นหนักที่การปฏิบัติมากกว่า เพราะนิสิตส่วนมากทราบทฤษฎี แต่เมื่อจบออกไปทำงานจริงหรืออยู่ในระหว่างเรียน ไม่สามารถนำทฤษฎีมาปฏิบัติได้ เนื่องจากไม่รู้แนวทางในการทำงานจริงเป็นอย่างไร	2
17	มีกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจให้มีกำลังใจ	2
18	ขยายระยะเวลาการเพิ่ม - ถอนรายวิชาเรียนผ่านระบบลงทะเบียนเรียน	2
19	อาจารย์ผู้สอนควรแจ้งคะแนนสอบก่อนหมดเขตการถอนรายวิชา เพื่อให้ นิสิตทราบและถอนรายวิชาทัน จะได้ไม่ติด F ซึ่งจะส่งผลให้ผลการเรียนต่ำ	1

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
20	การส่งแบบคำร้องในแต่ละครั้งใช้เวลานานเกินไป ทำให้ไม่สามารถติดตามผลได้ทันท่วงที เกิดความล่าช้า ทำให้หมดเขตในการทำเรื่องต่าง ๆ ทำให้การลงทะเบียนเรียนเกิดความไม่สะดวก	1
21	ควรมีการเรียกนิสิตไปสอบถาม	1
22	อาจารย์ผู้สอนควรให้คะแนนง่าย ๆ	1
23	มีการตรวจสอบการให้ผลการเรียนของผู้สอน	1
24	ไม่ควรนำเอากิจกรรมมาเกี่ยวกับการศึกษามากนัก บางคนต้องทำงานหาเงินส่งตัวเองเรียน ไม่มีเวลาเข้ากิจกรรม	1
25	ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังผู้ปกครองเพื่อรับทราบ	1
26	มีแหล่งศึกษาหาข้อมูลในการเรียนรู้มากขึ้น	1
27	บางรายวิชาอาจารย์ผู้สอนควรมีการแจ้งคะแนนการสอบด้วย	1
28	อาจารย์ผู้สอนควรตัดคะแนนการให้เกรด F ลง	1
29	ถ้าคะแนนเก็บของนิสิตในรายวิชานั้นๆ น้อยกว่าเกณฑ์ก่อนจะประกาศเกรด อาจารย์ประจำวิชาแต่ละวิชาควรเรียกนิสิตมาให้คำปรึกษาและหาวิธีการแก้ไขปัญหาร่วมกัน	1
30	อาจารย์ผู้สอนควรออกข้อสอบตามที่สอนหรือไม่ยากเกินไป	1
31	มหาวิทยาลัยควรจัดเรียนในวันเสาร์และอาทิตย์	1
32	อาจารย์ผู้สอนควรเปิดกลุ่มการเรียนรู้มาก ๆ เพื่อให้นิสิตเลือกเรียนตามเวลาที่เหมาะสมกับ Life Style ของนิสิต	1
33	อาจารย์ผู้สอนควรมีการสรุปเนื้อหาวิชาเรียนนั้นๆ ให้นิสิตเปิดฟังหรืออ่านก่อนสอบหรือเปิดในระบบมหาวิทยาลัยหรือเว็บของมหาลัย	1
34	ควรมีการขยายระยะเวลาการยื่นคำร้องให้นิสิต	1
35	ควรมีการปรับปรุงพื้นฐานสำหรับนิสิต	1
36	นิสิตต้องสามารถตามส่งงานได้เหมือนกับนิสิตกิจกรรมถ้ามีใบลา	1
37	จัดแบ่งนิสิตภายในห้องเรียนให้มีเพื่อนหลากหลายและช่วยกันในเรื่องเรียน	1
38	อาจารย์ผู้สอนควรกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนให้เหมือนกัน	1

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
39	อยากให้มีความชัดเจนในกฎระเบียบต่าง ๆ	1
40	อยากให้บางรายวิชาหรือบางคณะมีการสอบกลางภาค เพื่อเก็บคะแนนเป็นส่วน ๆ	1
41	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นอื่น ๆ (เพิ่มเติม) ของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตที่มีจำนวนมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นิสิตจำนวน 28 คน นิสิตควรตั้งใจเรียนมากกว่านี้ จำนวน 14 คน มีการทำกิจกรรม ใ้ทำงานนิสิตเพิ่มหรือสอบแก้เพื่อเป็นคะแนนช่วยให้ผ่านเกณฑ์ จำนวน 14 คน และควรมีการดูแลและให้ความช่วยเหลือนิสิตเพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ จำนวน 13 คน ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตตามความคิดเห็นของอาจารย์

### 2.1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 6



ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปของประชากรอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานะปัจจุบันของอาจารย์		
1.1 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	802	79.0
1.2 ไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	213	21.0
รวม	1,015	100.0
2. สังกัดกลุ่มสาขาวิชา		
2.1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	495	48.8
2.2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	369	36.4
2.3 วิทยาศาสตร์สุขภาพ	151	14.9
รวม	1,015	100.0
3. อายุการทำงาน		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	179	17.6
3.2 5 - 10 ปี	271	26.7
3.3 11 - 15 ปี	285	28.1
3.4 มากกว่า 15 ปี	280	27.6
รวม	1,015	100.0

จากตาราง 6 พบว่า อาจารย์ที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,015 คน (ร้อยละ 56.7) โดยส่วนใหญ่สถานะปัจจุบันของอาจารย์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 802 คน (ร้อยละ 79.0) สังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 495 คน (ร้อยละ 48.8) และมีอายุการทำงานระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 285 คน (ร้อยละ 28.1)

2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการปนสภาพการเป็นนิสิต ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพ  
การเป็นนิสิต ตามความคิดเห็นของอาจารย์

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านคิดว่า “มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีปัญหาในเรื่องการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” หรือไม่		
1.1 มี	681	67.1
1.2 ไม่แน่ใจ	244	24.0
1.3 ไม่มี	90	8.9
รวม	1,015	100.0
2. ท่านคิดว่า “การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” มีสาเหตุมาจากอะไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
2.1 มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	876	31.7
2.2 ไม่สามารถปรับตัวสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้	559	20.3
2.3 ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	229	8.3
2.4 ไม่มีเงิน/ทุนการศึกษาสำหรับชำระค่าเล่าเรียนและใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	463	16.8
2.5 ไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอำนวยความสะดวกต่อการขอรับ/ให้คำปรึกษา	139	5.0
2.6 ไม่มีมีกระบวนการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือนิสิตอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม	394	14.3
2.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	100	3.6
รวม	2,760	100.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3. ท่านคิดว่า ปัจจุบัน “มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” หรือไม่		
3.1 มี	388	38.2
3.2 ไม่แน่ใจ	506	49.9
3.3 ไม่มี	121	11.9
รวม	1,015	100.0
4. ท่านคิดว่า ในอนาคต “มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรจะมีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี” อย่างไร? (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
4.1 มีกิจกรรม/โครงการเพื่อดูแลและให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำให้มีผลการเรียนดีขึ้นและสามารถสำเร็จการศึกษาได้	741	23.1
4.2 จัดกิจกรรม/โครงการเพื่อการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวในมหาวิทยาลัย	550	17.2
4.3 พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้เป็นรูปธรรมและมีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน	473	14.7
4.4 จัดหาแหล่งทุนการศึกษาและการหารายได้ระหว่างเรียนให้เพียงพอสำหรับนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์	498	15.5
4.5 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถบูรณาการและอำนวยความสะดวกต่อการขอรับ/ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตหรือการเรียนของนิสิต	321	10.0
4.6 มีกระบวนการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือนิสิตอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม	556	17.3
4.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	69	2.2
รวม	3,208	100.0

จากตาราง 7 พบว่า อาจารย์ที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิต ดังนี้

1. อาจารย์มีความคิดเห็นว่มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีปัญหาในเรื่องการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี จำนวน 681 คน (ร้อยละ 67.1)
2. อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มีสาเหตุหลายประการ โดยเรียงลำดับสาเหตุที่มีจำนวนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จำนวน 876 คน (ร้อยละ 31.7) ไม่สามารถปรับตัวสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ จำนวน 559 คน (ร้อยละ 20.3) และไม่มีเงิน/ทุนการศึกษาสำหรับชำระค่าเล่าเรียนและใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน จำนวน 463 คน (ร้อยละ 16.8) ตามลำดับ
3. อาจารย์ไม่แน่ใจว่าปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี จำนวน 506 คน (ร้อยละ 49.9)
4. อาจารย์มีความคิดเห็นว่ในอนาคตมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรมีวิธีการหรือการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรีหลายประการ โดยเรียงลำดับวิธีการหรือการดำเนินการที่มีจำนวนจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีกิจกรรม/โครงการเพื่อดูแลและให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำให้มีผลการเรียนดีขึ้น และสามารถสำเร็จการศึกษาได้ จำนวน 741 คน (ร้อยละ 23.1) มีกระบวนการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือนิสิตอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม จำนวน 556 คน (ร้อยละ 17.3) และจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมและการปรับตัวในมหาวิทยาลัย จำนวน 550 คน (ร้อยละ 17.2) ตามลำดับ

3.3 ความคิดเห็นอื่น ๆ (เพิ่มเติม) ของอาจารย์เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพันสภาพการเป็นนิสิต ปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ความคิดเห็นอื่น ๆ (เพิ่มเติม) ของอาจารย์เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา  
การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
1	ปรับเปลี่ยนกระบวนการคัดเลือกหรือการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อให้มีคุณภาพ	13
2	กองทะเบียนและประมวลผลต้องมีการจัดการเรื่องระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ให้เข้มข้นหรือให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แม้ว่าจะนำระบบไอทีมาช่วย แต่อาจจะได้บางเรื่อง วิธีการที่ดีที่สุดคือ Face to Face ซึ่งยังมีความจำเป็น แต่ก็จัดให้มีระบบที่สามารถให้คำปรึกษาแบบออนไลน์ได้ด้วย	5
3	ควรให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้งทีมนิสิตขาดเรียน ลาเรียน และแจ้งคะแนน การสอบกลางภาค และคะแนนสอบย่อยต่างๆ เพื่อให้ผู้ปกครอง มีการติดตามเฝ้าระวัง และตักเตือนนิสิตได้ทันเวลา	5
4	เนื่องจากนิสิตที่มีปัญหาส่วนใหญ่ไม่กล้าหรือไม่อยากเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา หรืออาจารย์ที่ปรึกษาบางคนยังขาดวุฒิภาวะในการให้คำปรึกษา ดังนั้น ในแต่ละคณะควรมีห้องแนะแนวหรือตัวแทนอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตรุ่นพี่ ที่เป็นบุคคลที่สามารถให้คำปรึกษาได้ นอกเหนือจากอาจารย์ที่ปรึกษา	3
5	ควรมีระบบการติดตามและแจ้งสภาพและสถานะปัจจุบันของผลการเรียน ทุกเทอม	3
6	นิสิตควรตั้งใจเรียน	3
7	ควรมีการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์และควรพิจารณาให้ถ่องแท่ว่าการฟื้นฟูสภาพ นิสิตมาจากสาเหตุใดเป็นหลัก	2
8	หากเป็นไปได้ก่อนเปิดเรียนครั้งแรกของนิสิตใหม่ ก็อาจมี Pre-test แล้วก็คัดแยก เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียน หรือมีระบบการประเมิน นิสิตที่อาจมีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพแบบง่ายๆ ไม่ซับซ้อนเกินไป เพื่อให้สามารถทราบถึงกลุ่มนิสิต และจำนวนที่มีโอกาสฟื้นฟูสภาพ	2
9	กิจกรรมรับน้องและนอกหลักสูตร ใช้เวลาและค่าใช้จ่ายมาก ควรให้นิสิต มีอิสระในการเลือกเฉพาะกิจกรรมที่สนใจ เช่น ปลูกต้นไม้ ทำความสะอาด อาคาร ทัศนศึกษา	2
10	มีการให้คำแนะนำนิสิตที่ไม่มีทุนให้ทำงานทำระหว่างเรียนหรือหาแหล่งทุน	2

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
11	ถ้านิสิตเรียนไม่ไหวจริงๆ ก็สมควรที่จะปล่อยให้ออกไปค้นหาตัวเอง หรือไปศึกษาที่สถาบันอื่น ไม่ใช่ยื้อไว้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ไม่ใช่ได้ชื่อว่าเรียนง่าย ยิ่งงกยิ่งจบ	1
12	ควรให้มีการประเมินสภาพความพร้อมในการเรียนในระดับอุดมศึกษา ในทางจิตวิทยา ไม่ใช่มาตามแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ	1
13	การดูแลในระดับหลักสูตรถือว่ามีความสำคัญ อาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าตอบแทนในการดูแลเรื่องนี้แล้ว มหาวิทยาลัยควรมีระบบมารองรับอีกที่ เพื่อเป็นการเชิดทวนอาจารย์ที่ปรึกษาหรือถ้ามีนิสิตในการดูแลของอาจารย์ ที่ปรึกษามีเปอร์เซ็นต์หรือความเสี่ยงสูงที่นิสิตพ้นสภาพ	1
14	พฤติกรรมนิสิตในปัจจุบันไม่ได้ต้องการคำปรึกษาจากระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การติดตามและการให้คำปรึกษา ควรเปลี่ยนรูปแบบจากระบบอาจารย์ ที่ปรึกษาเป็นระบบอื่นที่มีการดำเนินการเป็นระบบ ที่มีขั้นตอนและมาตรฐาน การปฏิบัติ มีการติดตาม การให้คำปรึกษาอย่างมืออาชีพ	1
15	ปัจจุบันนิสิตมีอิสระในการลงทะเบียนเรียนอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นจุดดีสำหรับ นิสิตส่วนใหญ่ แต่สำหรับนิสิตที่มีศักยภาพในการดูแลตัวเองน้อย หรือไม่เข้าใจวิธีการประเมินผลการเรียนของตนเอง ทำให้วางแผนพลาด จนต้องพ้นสภาพเนื่องจากผลการเรียนต่ำ หากจะแก้ควรแก้ทั้งระบบ	1
16	ต้องมองปัญหาในภาพรวมและในระยะยาว ไม่ใช่มองปัญหาแบบแยกส่วน เฉพาะจุดและเฉพาะหน้าแล้วแก้ปัญหาแบบแยกส่วนเฉพาะหน้า	1
17	อาจารย์ที่สอนในรายวิชานั้นๆ ปรับตัวตามสภาพของนิสิตด้วย ไม่จำเป็นต้องเน้นคุณภาพนิสิตมากเกินไป	1
18	กฎ ระเบียบ และนโยบายที่เคร่งครัดเกินไปจนทำงานไม่ได้	1
19	ควรมีการถอดบทเรียนจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นรูปธรรม และควรให้ความสำคัญกับอาจารย์ที่ปรึกษาที่ยกระดับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่สามารถทำให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้เป็นรูปธรรมไม่ใช่ การให้รางวัลตามธรรมเนียมเท่านั้น	1
20	ควรแจ้งระบบการดูแลนิสิตให้อาจารย์ทราบโดยทั่วกัน	1

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
21	ส่วนมากนิสิตจะมีปัญหาเรื่องการเงิน พอไม่มีเงินก็ไม่ค่อยมาเรียน คือขาดเรียนหลังจากนั้นก็ส่งผลให้การเรียนไม่ทันกับเพื่อน จึงทำให้คะแนนต่ำ เป็นสาเหตุให้นักเรียนพ้นสภาพ	1
22	ควรมีกระบวนการติดตามช่วยเหลือนิสิตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ประสบความสำเร็จการศึกษาให้ได้ คำนึงค่ากับการใช้เวลา และค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัย	1
23	อาจารย์ที่ปรึกษาต้องสนใจลูกศิษย์ตัวเองมากกว่านี้	1
24	กลุ่มนิสิตที่พ้นสภาพ โดยมากเป็นผลมาจากการมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งส่วนมากเกิดจากความไม่ใส่ใจต่อการศึกษาของนิสิตเอง อันนี้แก้ไขยากที่สุด อีกกลุ่ม คือ กลุ่มที่มาเรียน 1 ปี เพื่อรอไปสอบในสถาบันที่มีชื่อเสียงหรือมีคุณภาพการศึกษาในสาขาวิชาที่ต้องการ	1
25	แต่ละหลักสูตรรายงานนิสิตที่มีแนวโน้มพ้นสภาพนิสิต จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา วิเคราะห์สาเหตุ ช่วยเหลือนิสิต จนกว่านิสิตจะแก้ไขปัญหามาได้อย่างเป็นรูปธรรม	1
26	เพิ่มการรับฟังความเห็นจากนิสิตมาเป็นข้อมูลประกอบด้วย	1
27	กรณีเกรดเฉลี่ยไม่เป็นไปตามเกณฑ์ไม่ต้องมีการพ้นสภาพนิสิต ให้สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ระยะเวลาไม่เกิน 2 เท่าของหลักสูตร เช่น หลักสูตร 4 ปี เรียนได้ 8 ปี	1
28	นิสิตส่วนใหญ่มีผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์และมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน หากแก้ไขปัญหาสองปัญหานี้ได้ จะช่วยให้นิสิตประสบผลสำเร็จทางการเรียนและออกไปรับใช้สังคมในอนาคตได้	1
29	มหาวิทยาลัยควรมีโครงการหรือกิจกรรมที่ทำให้ให้นิสิตรู้จักตนเอง รู้จักการปรับตัวเข้ากับสังคมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ไม่ใช่ให้มหาวิทยาลัย สังคม และสิ่งแวดล้อมปรับตัว	1
30	พื้นฐานความรู้ที่นิสิตมีไม่สามารถต่อยอดในการศึกษาขั้นสูงขึ้น ขณะที่สิ่งแวดล้อมทำให้นิสิตไม่สนใจในการเรียน จึงทำให้พ้นสภาพ การเสริมความรู้ผ่านการเรียนการสอนในปัจจุบัน ถ้านิสิตตั้งใจก็เปลี่ยนพฤติกรรมได้ แต่ถ้าไม่เรียนไปสนใจสิ่งอื่นก็ต้องพ้นสภาพ ควรเร่งปรับปรุง	1

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
31	จัดอาจารย์ที่ปรึกษา 1 คนต่อนิสิตไม่เกิน 25 คน	1
32	ควรมีการวิเคราะห์ปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนิสิต โดยแยกการวิเคราะห์เป็นรายชั้นปี รายหลักสูตร โดยในกรณีที่นิสิตตกออกในชั้นปีที่ 1 ควรมีความร่วมมือระหว่างงานพัฒนานิสิตและงานวิชาการ ในการจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมที่ตอบโจทย์	1
33	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีโครงการสัญจร เพื่อมาให้ความรู้แก่นิสิต และคณาจารย์ที่เกี่ยวข้อง	1
34	มหาวิทยาลัยควรเร่งดำเนินการในเรื่องการแก้ไขปัญหาการผันสภาพ การเป็นนิสิตโดยด่วน	1
35	อาจารย์ที่ปรึกษา จะต้องกำกับ ติดตาม เพื่อติดตามสภาพปัญหา อย่างใกล้ชิด มหาวิทยาลัยต้องมีระเบียบและวิธีการ ตลอดจนช่องทาง และแนวคิดเชิงรุกในการป้องกันแก้ไข	1
36	เลือกสาขาที่เรียนได้	1
37	พัฒนาการคัดกรอง การส่งต่อ ระบบดูแลช่วยเหลือ	1
38	โดยทั่วไปหน่วยงานที่นิสิตสังกัดในระดับภาควิชา มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ กับนิสิตพอสมควร แต่ปัญหาที่พบ คือ นิสิตที่ลาออกไม่ได้รับการฝึกให้ช่วยเหลือตนเอง ทั้งการตัดสินใจการใช้ชีวิต และการดำเนินการต่างๆ ด้วยตนเองจากโรงเรียน เบื้องต้นเห็นควรให้มีคลินิกรับฟังความคิดเห็น จากนิสิต	1
39	อาจารย์ผู้สอนปรับรูปแบบการสอนและการประเมินผล	1
40	อาจารย์ผู้สอนมีการกล่าวตักเตือนเป็นระยะ/เรียกคุยกับนิสิตที่มีแนวโน้ม ผลการเรียนมีปัญหา เพื่อกระตุ้นให้นิสิตตื่นตัว และร่วมหาทางแก้ไข ในระหว่างเทอมการศึกษา	1
41	ในเบื้องต้นควรรีบแจ้งข้อมูลให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาทางออนไลน์	1
42	ดูแลให้คำปรึกษานิสิตตั้งแต่แรกเข้าทั้งการเรียน และการใช้ชีวิต ในรั้วมหาวิทยาลัย	1



ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)
43	มีการติดตามนิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ให้ศิษย์เก่าได้มีโอกาสบอกเล่าประสบการณ์ และมอบโอกาสให้รุ่นน้องในการทำงาน เช่น อนุญาตให้ฝึกงาน หากยังมีจำนวนไม่มากพออาจขอการสนับสนุนจากนายทุนภายในจังหวัดที่ยินดีให้โอกาสนิสิตของเราได้ร่วมงาน	1
44	อาจารย์ที่ปรึกษาควรดูแลนิสิตให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ	1
45	ควรส่งเสริมแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพให้กับอาจารย์ โดยมีหน่วยงานสนับสนุนที่แท้จริงและเป็นรูปธรรม	1
46	การฟื้นฟูสภาพของนิสิตมิใช่แค่ต้องเสริมกิจกรรม ระบบ ทุนการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตร เทคโนโลยี รวมทั้งผู้บริหารทุกระดับหรือระบบ ฯลฯ เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นทั้งหมด และรวมถึงสิ่งอื่นๆ อีกด้วย (กรุณาสอบถามนิสิต ผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่าง)	1
47	More Widespread CPR is Required Across Isan to Build Relationships with High Schools and Communities. International Accreditation is Required to Build the USP of MSU.	1
48	ควบคุมสภาพแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรเรียนของนิสิต ให้อยู่ห่างไกล เช่น ร้านเหล้า สถานบันเทิงต่างๆ	1
49	กระบวนการเตรียมความพร้อมให้เหมาะสม	1
50	สร้างจุดเด่นของหน่วยงานให้เป็นที่ยอมรับจากภายนอก ประชาสัมพันธ์เชิงรุก รับฟังปัญหาที่แท้จริงจากผู้สอน	1

จากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นอื่น ๆ (เพิ่มเติม) ของอาจารย์เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มหาวิทยาลัยควรปรับเปลี่ยนกระบวนการคัดเลือกหรือการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อให้มีคุณภาพ จำนวน 13 คน กองทะเบียนและประมวลผลต้องมีการจัดการเรื่องระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้เข้มข้นหรือให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แม้ว่าจะนำระบบไอทีมาช่วยแต่อาจจะได้บางเรื่อง วิธีการที่ดีที่สุดคือ Face to Face ซึ่งยังมีความจำเป็น โดยสามารถจัดให้มีระบบที่สามารถให้คำปรึกษาแบบออนไลน์ได้ด้วย จำนวน 5 คน ควรให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้งที่นิสิตขาดเรียน ลาเรียน และแจ้งคะแนนการสอบกลางภาค และคะแนนสอบย่อยต่างๆ เพื่อให้ผู้ปกครองมีการติดตามเฝ้าระวัง และตักเตือน

นิสิตได้ทันเวลา จำนวน 5 คน เนื่องจากนิสิตที่มีปัญหาส่วนใหญ่ไม่กล้าหรือไม่อยากเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา หรืออาจารย์ที่ปรึกษาบางคนยังขาดวุฒิภาวะในการให้คำปรึกษา ดังนั้น ในแต่ละคณะควรมีห้องแนะแนวหรือตัวแทนอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตรุ่นพี่ ที่เป็นบุคคลที่สามารถให้คำปรึกษาได้นอกเหนือจากอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 3 คน ควรมีระบบการติดตามและแจ้งสภาพและสถานะปัจจุบันของผลการเรียนทุกเทอม จำนวน 3 คน และนิสิตควรตั้งใจเรียน จำนวน 3 คน ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การดำเนินการพัฒนาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

1. ครั้งที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลร่วมอภิปรายและระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหาและสรุปแนวทางในการดำเนินการ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1.1 จัดการประชุมผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ และนิสิต เพื่ออภิปรายและระดมความคิดเห็นในวันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2561 เวลา 13.30 - 16.30 น. ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 4 อาคารบรมราชกุมารี สำนักงานอธิการบดี

1.2 สรุปผลการอภิปรายและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีแนวทางในการดำเนินการ จำนวน 4 วิธีการ ดังนี้

1.2.1 มีระบบและกลไกขับเคลื่อนการให้คำปรึกษาและติดตามนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับคณะ

1.2.2 กองทะเบียนและประมวลผล ควรแจ้งข้อมูลและรายชื่อนิสิตที่คาดว่าจะพ้นสภาพการเป็นนิสิตไปยังคณะ วิทยาลัย และหน่วยงาน เพื่อติดตามนิสิตก่อนการดำเนินการจัดทำประกาศ

1.2.3 กองทะเบียนและประมวลผล กำหนดช่องทางในการตรวจสอบข้อมูลผลการศึกษานิสิตผ่านระบบบริการการศึกษา โดยผู้ปกครองสามารถแจ้งความประสงค์การเข้าสู่ระบบและกองทะเบียนและประมวลผลจะจัดส่ง User และ Password ไปยังที่อยู่ของผู้ปกครอง

1.2.4 คณะ วิทยาลัย และหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ควรเพิ่มช่องทางในการรับผู้เข้าศึกษาต่อที่หลากหลายและสอดคล้องกับระบบและวิธีการคัดเลือกของส่วนกลาง มหาวิทยาลัย หรือคณะ วิทยาลัย และหน่วยงาน

1.3 แจ้างผลการอภิปรายและระดมความคิดเห็นไปยังหน่วยงานระดับคณะ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบและเร่งดำเนินการ โดยให้หน่วยงานได้ติดตามและจัดกิจกรรมสำหรับนิสิต ดังนี้

1.3.1 ขอความอนุเคราะห์ติดตามนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1

1.3.2 ขอความอนุเคราะห์ติดตามนิสิตระดับปริญญาตรีเพื่อดำเนินการรักษาสภาพนิสิต

1.3.3 ขอความอนุเคราะห์ติดตามนิสิตระดับปริญญาตรีเพื่อขอคืนสภาพการเป็นนิสิต

1.3.4 ขอความอนุเคราะห์จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อช่วยเหลือหรือดูแลนิสิตที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

1.3.5 ขอความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาหรือจัดหาทุนการศึกษาสำหรับนิสิตที่ประสบปัญหาทางการเงิน

1.4 ติดตามผลการดำเนินการตามแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญห การฟื้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยให้หน่วยงานระดับคณะ และผู้เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อรวบรวมข้อมูลและนำเสนอที่ประชุมในครั้งที่ 2 เพื่ออภิปรายและระดมความคิดเห็นในการพัฒนาต่อไป

2. ครั้งที่ 2 เป็นการติดตามผลการดำเนินการในครั้งที่ 1 รวมถึงการอภิปราย และระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหการฟื้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (เพิ่มเติม) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดการประชุมเพื่ออภิปรายและระดมความคิดเห็น ครั้งที่ 2 โดยมีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ และนิสิต เพื่อติดตามผลการดำเนินการในครั้งที่ 1 รวมถึงการอภิปรายและระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหาแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหการฟื้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (เพิ่มเติม) ในวันพุธที่ 26 กันยายน 2561 เวลา 09.00 - 12.00 น. ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 4 อาคารบรมราชกุมารี สำนักงานอธิการบดี

2.2 ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหการฟื้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในครั้งที่ 1 ซึ่งมีผลการดำเนินการยังไม่ครบถ้วนและมีผลเป็นเชิงประจักษ์ เนื่องจากอยู่ในช่วงแรกของการดำเนินการ ในการนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องและเร่งดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหการฟื้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามให้เห็นผลการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2.3 สรุปผลการอภิปรายและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมี แนวทางในการดำเนินการเพิ่มเติมจากครั้งที่ 1 จำนวน 3 วิธีการ ดังนี้

2.3.1 มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลแจ้งสถานะการฟื้นฟูสภาพ การลาพักการเรียน และการลาออก ไปยังผู้ปกครองเพื่อรับทราบและหาแนวทางดูแลนิสิตร่วมกับ มหาวิทยาลัย

2.3.2 มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลจัดทำข้อมูลการถาม - ตอบ ปัญหาหรือการดำเนินการในเรื่องวิชาการผ่านระบบบริการการศึกษาสำหรับนิสิต

2.3.3 มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลพัฒนาระบบฐานข้อมูล การจัดเก็บหมายเลขโทรศัพท์ (ปัจจุบัน) ของนิสิต เพื่อให้คณะ/วิทยาลัยสามารถติดต่อได้

2.4 แจ้งผลการอภิปรายและระดมความคิดเห็นในครั้งที่ 2 ไปยังหน่วยงานระดับ คณะและผู้เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบและดำเนินการเช่นเดียวกับครั้งที่ 1

2.5 ติดตามผลการดำเนินการตามแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยให้หน่วยงานระดับคณะ และผู้เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผลการดำเนินงานตามแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และรายงานผลไปยังผู้บริหาร หน่วยงานระดับคณะ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตามที่ได้จัดประชุมเพื่ออภิปรายและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทาง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2561 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2561 ส่งผลให้ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 7 วิธี ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยควรกำหนดระบบกลไกการให้คำปรึกษาและติดตาม ผลการเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต เพื่อให้มีการดำเนินการไปในทิศทาง เดียวกัน

2. คณะ/วิทยาลัย และหน่วยงานที่จัดการศึกษาหรือรับสมัครบุคคลเข้าศึกษา ต่อในระดับปริญญาตรีควรเพิ่มช่องทางในการรับสมัครผู้เข้าศึกษาต่อที่หลากหลาย และเพิ่มช่องทาง การรับสมัครสำหรับนิสิตที่เคยศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

3. มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลแจ้งข้อมูลและรายชื่อนิสิต ที่คาดว่าจะฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตไปยังคณะ วิทยาลัย และหน่วยงาน เพื่อดำเนินการติดตามนิสิต

4. มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลกำหนดช่องทางในการตรวจสอบข้อมูลผลการศึกษานิสิตผ่านระบบบริการการศึกษา โดยผู้ปกครองสามารถแจ้งความประสงค์การเข้าสู่ระบบมายังกองทะเบียนและประมวลผลเป็นรายบุคคล

5. มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลแจ้งสถานะการฟื้นฟูสภาพการลาพักการเรียน และการลาออก ไปยังผู้ปกครองเพื่อรับทราบและหาแนวทางดูแลนิสิตร่วมกับมหาวิทยาลัย

6. มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลจัดทำข้อมูลการถาม - ตอบปัญหาหรือการดำเนินการในเรื่องวิชาการผ่านระบบบริการการศึกษาสำหรับนิสิต

7. มอบหมายให้กองทะเบียนและประมวลผลพัฒนาระบบฐานข้อมูลการจัดเก็บหมายเลขโทรศัพท์ (ปัจจุบัน) ของนิสิต เพื่อให้คณะ/วิทยาลัยสามารถติดต่อได้

ผลการดำเนินการตามแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 7 วิธี ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึงเดือนกันยายน 2561 ปรากฏดังนี้

1. ที่ประชุมมีมติเห็นชอบหลักการระบบกลไกการให้คำปรึกษาและติดตามผลการเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้หน่วยงานระดับคณะและผู้เกี่ยวข้องได้นำไปดำเนินการ

2. คณะ/วิทยาลัย และหน่วยงานที่จัดการศึกษาหรือรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้เพิ่มช่องทางในการรับสมัครผู้เข้าศึกษาต่อที่หลากหลาย และเพิ่มช่องทางการรับสมัครสำหรับนิสิตที่เคยศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแล้ว แต่ยังไม่ครบถ้วนทุกสาขาวิชา (มีสาขาวิชาที่กำหนดหรือเงื่อนไขหลักสูตร)

3. กองทะเบียนและประมวลผลได้ดำเนินการแจ้งข้อมูลและรายชื่อนิสิตที่คาดว่าจะฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตไปยังคณะ วิทยาลัย และหน่วยงาน และมีผลการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผลการติดตามนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่ยังไม่ลงทะเบียนเรียน จาก 14 คณะวิชา จำนวน 52 คน สามารถติดตามให้กลับมาเรียนได้ จำนวน 2 คน

3.2 ผลการติดตามนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป ที่ยังไม่ลงทะเบียนเรียน เพื่อดำเนินการรักษาสภาพนิสิต ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2561 จาก 17 คณะวิชา จำนวน 860 คน (คณะ/วิทยาลัยอยู่ในช่วงการติดตามนิสิต)

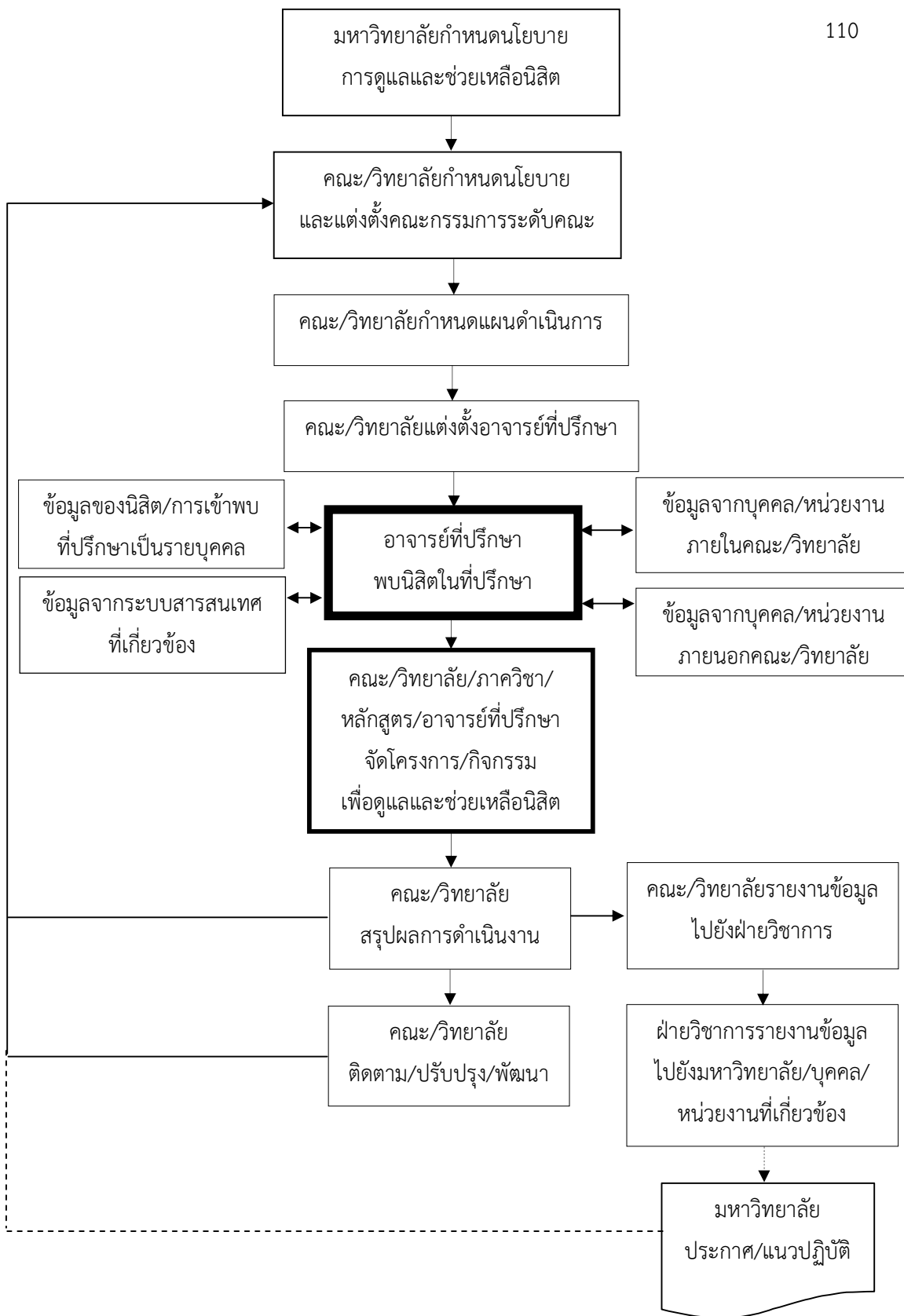
3.3 ผลการติดตามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต เพื่อขอคืนสภาพการเป็นนิสิต (กรณีฟื้นฟูสภาพในเกณฑ์ที่สามารถขอคืนสภาพได้) จาก 16 คณะวิชา จำนวน 427 คน (คณะ/วิทยาลัยอยู่ในช่วงการติดตามนิสิต)

3.4 ผลการติดตามการจัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อช่วยเหลือหรือดูแลนิสิตที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 จาก 18 คณะวิชา จำนวน 1,974 คน (คณะ/วิทยาลัย) อยู่ในช่วงการส่งข้อมูลการจัดโครงการ/กิจกรรมมายังกองทะเบียนและประมวลผล)

4. มีผู้ปกครองสามารถแจ้งความประสงค์เพื่อเข้าสู่ระบบบริการการศึกษา มายังกองทะเบียนและประมวลผล จำนวน 1 ราย สาเหตุที่มีจำนวนผู้ปกครองแจ้งความประสงค์น้อย เนื่องจากผู้ปกครองยังไม่ทราบข้อมูลในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ กองทะเบียนและประมวลผลจะเร่งดำเนินการส่งจดหมายเพื่อแจ้งผู้ปกครองต่อไป

5. การดำเนินการตามข้อ 5 - 7 อยู่ในช่วงดำเนินการ เนื่องจากเป็นมติที่ประชุมเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2561

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การพ้นสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวิธีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่ประชุมจึงได้กำหนดระบบกลไกการให้คำปรึกษาและติดตามผลการเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังภาพประกอบ 3



ภาพประกอบ 3 ระบบกลไกการให้คำปรึกษาและติดตามผลการเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยง ต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนระดับคณะ ควรเร่งกำหนดนโยบายระดับคณะ วางแผน ออกแบบกิจกรรม และดำเนินการตามระบบกลไกการให้คำปรึกษาและติดตามผลการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้สอดคล้องกับบริบทของคณะ จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในคณะและมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยมีกองทะเบียนและประมวลผลซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการและสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนิสิต ผู้ปกครอง และการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของคณะและมหาวิทยาลัย ต่อไป